

NR1 2017

DIALOG

ET TIDSSKRIFT FRA PETROLEUMSTILSYNET

HVA BETYR SIKKERHET FOR
NÆRINGENS OMDØMME?

INNHold

Festtaler fungerer ikke	4
Aldri godt nok?	8
Historien om olje og velferd	12
Leder mot lysere tider	16
Planeten er som et romskip	20
Kampen om omdømmet	24
IRF: Globalt om omdømme	32

UMDØMI

Vikingane snakka om *umdømi*. I dag seier vi omdøme. Men meininga er den same. Det handlar om den domen andre feller over deg; meiningane dei har om deg. Ditt ry, ditt gjetord, ditt renommé.

Spørsmålet er, har det noko å seie?
For oss? For oljebransjen?

Ja, visst har det det.

Vi veit at næringa sitt omdøme opptar mange.
Vi veit også at sikkerheit og arbeidsmiljø er – og må være – ein del av denne diskusjonen.

Omdøme er både aktuelt og viktig. Og det er temaet for denne utgåva av Dialog.

På dei neste sidene kan du lesa om kva omdømet betyr for næringa vår. Om kva som påverker omdømet, kva det har å seie for næringa si framtid - og kor viktig sikkerheit og arbeidsmiljø er i dette biletet.

Du får lese om kva myndigheitene, arbeidstakarane og arbeidsgjevarane meiner. Og du får høyre forskaren sine synspunkt og miljøforkjemparen sine forventningar.

Vi skal òg til havs, til ein helt annan bransje, og sjå korleis oppdrettsnæringa handterer sine utfordringar knytt til omdøme. Kanskje har vi noko å lære – av kvarandre?

GOD LESING!

Øyvind Midttun,
redaktør

FESTTALER FUNKERER IKKE

- Kjernen i et godt omdømme er en næring som er redelig, som ivaretar sitt ansvar, som er åpen og driver sikkert. Et godt omdømme skapes ikke av retorikk, det skapes av handling, sier Ptil-direktør Anne Myhrvold.

- For Ptil er det ikke et mål i seg selv at oljenæringen skal ha et godt omdømme. Men næringen får et godt omdømme ved å drive sikkert, mener Ptil-direktør Anne Myhrvold.

Ptil utfordres av og til på at vår oppmerksomhet mot risiko og ulykker bidrar til å skade næringens omdømme.

- Næringens viktigste oppgave er å drive virksomheten forsvarlig og sørge for å unngå skader på mennesker, miljø og materielle verdier, slår Anne Myhrvold fast.

- Det verste som kan skje, og som virkelig vil ramme bransjens omdømme, er storulykker, alvorlige hendelser, skader og sykdom blant de som arbeider i denne næringen.

- For Ptil er det ikke et mål i seg selv at oljenæringen skal ha et godt omdømme, understreker Myhrvold.

- Men næringen får et godt omdømme ved å drive sikkert. Siden vi arbeider for en sikrest mulig virksomhet og kontinuerlig forbedring, er Ptil indirekte en pådriver for et godt omdømme, sier hun.

Klima og pris

- Offentlighetens omdømmedebatt rundt næringen har de siste årene vært preget av særlig to forhold; klima og diskusjonene om bransjens framtid i lys av denne utfordringen - og oljeprisfallet med påfølgende aktivitetsnedgang, kostnadskutt og nedbemanninger.

- De samme faktorene som påvirker næringens omdømme, kan påvirke næringens prioriteringer og måten selskapene utfører oppgavene sine på. Dette kan igjen påvirke risikobildet – og dermed også Ptils prioriteringer.

- Vår jobb er å følge med på og undersøke om utfordringene og endringene som

gjennomføres, går på bekostning av sikkerheten, presiserer Myhrvold.

- Så må jeg også legge til at dersom næringen har et godt omdømme, vil det også bidra positivt til arbeidet med sikkerhet. Alt forbedringsarbeid er enklere når man har et godt omdømme.

- Jeg mener at næringens omdømme er tett koblet til begreper som redelighet, ansvarlighet, åpenhet og sikkerhet.

Tillit

Direktøren understreker at også Ptil som etat er avhengig av et sterkt omdømme, og spesielt av tillit.

- Tillit er sentralt for samarbeidet mellom partene i næringen; mellom myndigheter, arbeidstakere og arbeidsgivere.

- Det er alvorlig dersom noen har grunn til å reise tvil om vår habilitet, etterrettelighet eller kvaliteten på jobben vi gjør.

- Jeg opplever at samarbeidet mellom de tre sentrale partene i virksomheten fungerer bra. Vi er ikke alltid enige, men vi jobber alltid mot samme mål; å unngå ulykker og skader. Et vel-fungerende trepartssamarbeid, tuftet på tillit og åpenhet, er avgjørende for at industrien skal fortsette å levere gode resultater innenfor sikkerhet og arbeidsmiljø.

Upopulær er greit

Som direktør for Ptil er Myhrvold godt vant til kritikk fra næringen. Ikke alle avgjørelser er like populære.

- Posisjonen handler heller ikke om å være

mest mulig populær, verken for meg som Ptil-direktør eller for Ptil som etat. Det handler om å utføre oppdraget vårt på en best mulig måte. Av og til betyr dette at vi må ta upopulære beslutninger.

- Vi er en tydelig og uavhengig tilsynsetat, og vi skal ivareta mange hensyn. Kritikkk må vi tåle, enten den kommer fra den ene eller andre kanten.

- For meg er det viktigste at vi som myndighet forvalter vårt ansvar på en best mulig måte. Vi må framstå som troverdige i vår rolle, med hensyn til hvordan vi arbeider med regelverksutvikling og fører tilsyn.

Publisering

Heller ikke praksisen med å publisere resultatene fra verifikasjoner og revisjoner åpent på nett, møter like stor forståelse hos alle i bransjen.

- Deling av rapporter er viktig for å spre kunnskap og erfaringer i næringen. Publiseringstrategien vår er åpenhet i praksis, og jeg tror ordningen bidrar til å

styrke næringens omdømme.

- En viktig del av jobben vår består i å føre tilsyn med at selskapene driver virksomheten sin forsvarlig - og bruke våre virkemidler dersom de ikke gjør det.

- Ptils rolle er å bidra til læring og forbedring på de områdene som ikke er i henhold til regelverket. Derfor vil våre tilsynsrapporter fokusere på funn som er kritiske til selskapenes virksomhet; ikke på alt de gjør riktig, påpeker Ptil-direktøren.

- I mange andre sammenhenger er vi opptatt av å kunne synliggjøre kompetansen og det solide arbeidet som utføres av selskapene. Dette er en viktig del av det totale bildet.

De samme faktorene som påvirker næringens omdømme, kan påvirke næringens prioriteringer og måten selskapene utfører oppgavene sine på. Dette kan igjen påvirke risikobildet – og dermed også Ptils prioriteringer. (Foto: Shutterstock)

AV	Astri Sivertsen
FOTO	Sverre Christian Jarild

- Oljebransjen får anerkjennelse for at den er stor og viktig for norsk økonomi. Dessuten har den det politiske etablissementet på sin side. Men så er det noen humper på motorveien likevel, konstaterer professor Øyvind Ihlen.

ALDRI GODT NOK?

- Oljebransjen har et godt omdømme, og den har den politiske makten i Norge på sin side. Likevel er den ikke fornøyd, sier omdømmeeekspert Øyvind Ihlen.

Omdømme beskrives i faglitteraturen som det inntrykket folk har av en organisasjon, og de forventningene folk har til hvordan organisasjonen skal opptre. Det er en konsekvens av hva organisasjonen har gjort, og hvordan den oppfører deg.

Definisjonen brukes også av Øyvind Ihlen, professor i medier og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo. Han er mannen bak boka *Petroleumsparadiset – norsk oljeindustri strategiske kommunikasjon og omdømmebygging*, som kom ut for ti år siden.

På spørsmål om hvorfor et godt omdømme er så viktig, svarer han:

- Tanken er at et godt omdømme potensielt kan gi bedre rammevilkår, at man vil kunne ta bedre pris for produktet sitt, få stolte ansatte og tiltrekke seg nye, gode folk og investorer. Så det er mange oppsider ved å ha et godt omdømme – og det er selvsagt derfor man er så opptatt av det.

Oslo mot resten

Petroleumsparadiset var resultat av et større forskningsprosjekt. Det var finansiert av Norges forskningsråd gjennom Petropol-programmet, som skulle vedlikeholde og utvikle kompetansen i norske, petroleumsrelaterte forskningsmiljøer. Det Ihlen og hans kolleger først og fremst både la merke til og undret seg over, var at oljebransjen var veldig misfornøyd med omdømmet sitt.

- Vi kunne ikke helt forstå årsaken til dette. Når vi så på meningsmålingene og hva bransjen hadde oppnådd, og sammenlignet den med andre næringer, var det tydelig at oljebransjen får anerkjennelse for at den er stor og viktig for norsk økonomi. Dessuten har den det politiske etablissementet på sin side, sier Ihlen.

- Men så er det noen humper på motorveien likevel, påpeker han.

- En av humpene representerer en gjenganger i norsk politikk og samfunnsliv, nemlig skillet mellom sentrum og periferi.

Skillet mellom Oslo og resten av landet har ifølge professoren alltid vært der, og vil kanskje alltid være der. I oljebransjen gir den seg utslag i misnøye med at folk i "*oljeskyggen*", altså i sentrale strøk av Østlandet, ikke har god nok kunnskap om bransjen og dens betydning for landet.

Ihlen viser til en fersk meningsmåling fra bransjeorganisasjonen Norsk olje og gass, der fire av fem nordmenn svarer at det er viktig å opprettholde oljenæringen. Men undersøkelsen viser også at folk fra Oslo og Akershus er mer skeptiske til bransjen – særlig unge kvinner i hovedstaden; det såkalte kaffe latte-segmentet.

Klima

Siden Ihlens bok kom ut i 2007, har særlig én innvending mot oljebransjen blitt mye mer sentral; hensynet til klima og miljø. Forfatteren viser til en undersøkelse i Dagbladet fra 2017, der 44 prosent av de spurte er villige til å redusere oljevirkningskraften for å begrense utslipp.

Ihlen sammenfatter de to meningsmålingene slik:

- Alle skjønner at dette er en bransje som er uhyre viktig for norsk økonomi. Samtidig vet alle at dette er en bransje med miljøproblemer forbundet med seg. Å håndtere dette, er den store utfordringen.

- Bransjens respons har så langt vært å argumentere for dens betydning for verdiskaping og velferd. Det har den til felles med andre som driver lobbyvirksomhet for sin virksomhet, ifølge Ihlen.

- Man argumenterer altså ikke ut fra egne interesser, men ut fra hva som er til det beste for samfunnet. Man griper fatt i verdier og premisser som en kan anta det er enighet om, for eksempel at velferd er bra.

Bærekraft

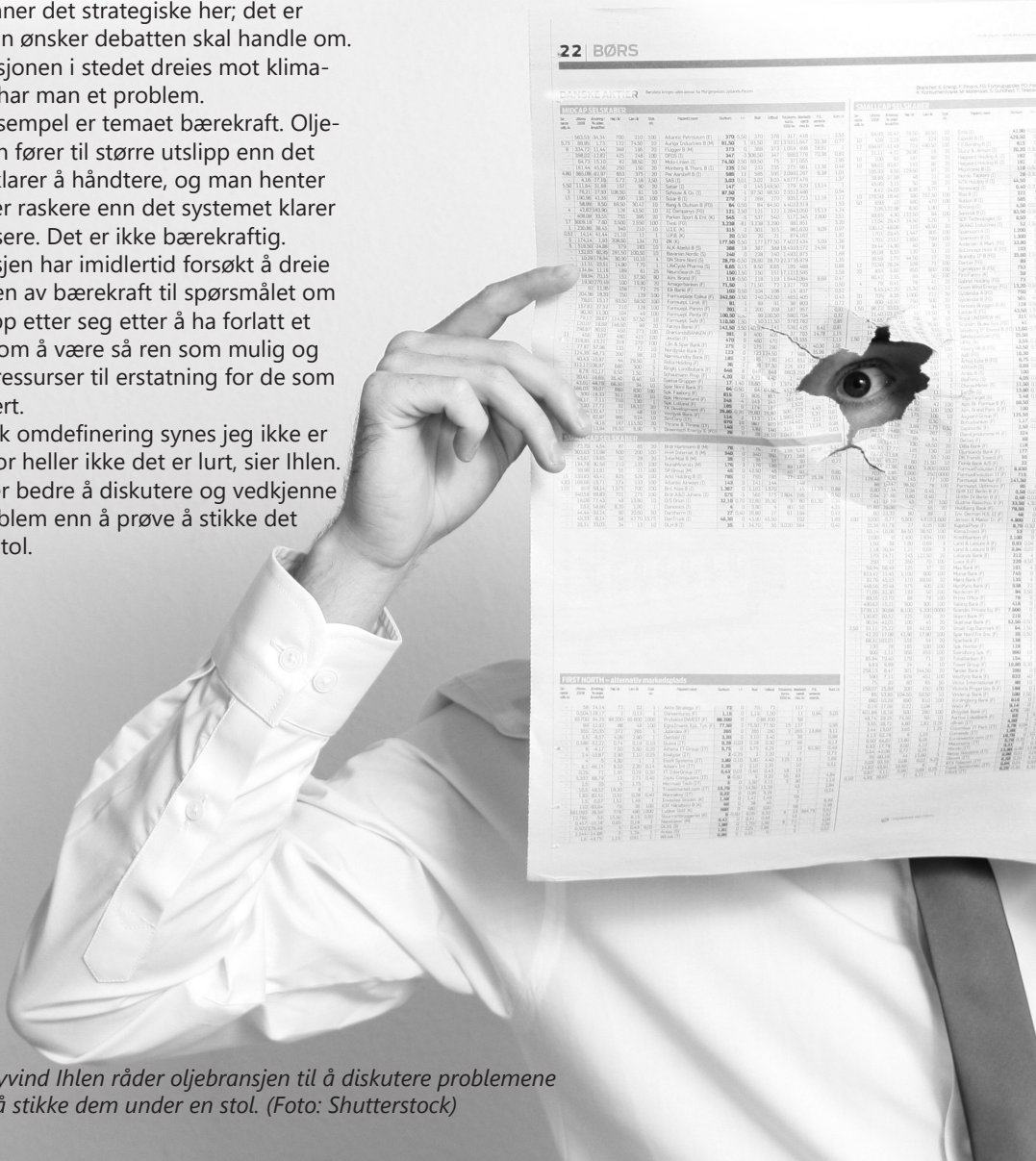
- Jeg skjønner det strategiske her; det er velferd man ønsker debatten skal handle om. Hvis diskusjonen i stedet dreies mot klimaspørsmål, har man et problem.

- Et eksempel er temaet bærekraft. Olje-produksjon fører til større utslipp enn det systemet klarer å håndtere, og man henter ut ressurser raskere enn det systemet klarer å reproducere. Det er ikke bærekraftig.

- Bransjen har imidlertid forsøkt å dreie definisjonen av bærekraft til spørsmålet om å rydde opp etter seg etter å ha forlatt et område – om å være så ren som mulig og finne nye ressurser til erstatning for de som er produsert.

- En slik omdefinering synes jeg ikke er bra. Jeg tror heller ikke det er lurt, sier Ihlen.

- Det er bedre å diskutere og vedkjenne seg et problem enn å prøve å stikke det under en stol.

Professor Øyvind Ihlen råder oljebransjen til å diskutere problemene i stedet for å stikke dem under en stol. (Foto: Shutterstock)

AV Øyvind Midttun
FOTO Maria Amelie

- Omdømmet vårt er et viktig rammevilkår for næringsens eksistens. Omdømme henger nært sammen med tillit. Vi må ha tillit og aksept i befolkningen for det vi driver med, slår Kristin Færøvik fast.

HISTORIEN OM OLJE OG VELFERD

- Det aller viktigste for oljebransjens omdømme er å levere gode, konkrete resultater – både økonomisk og innenfor helse, miljø og sikkerhet. Det mener Kristin Færøvik i Norsk olje og gass.

Bransjeorganisasjonen for oljeselskaper og leverandørbedrifter på norsk sokkel jobber aktivt for å styrke oljenæringens omdømme. Kristin Færøvik, som er styreleder for organisasjonen,

forklarer hvorfor:

- Omdømmet vårt er et viktig rammevilkår for næringens eksistens. Omdømme henger nært sammen med tillit. Vi må ha tillit og aksept i befolkningen for det vi driver med.

- Et sterkt omdømme har betydning også for rekrutteringen til bransjen, påpeker hun.

- Det handler om å tiltrekke seg gode medarbeidere. Dette er ekstremt viktig for oss.

Næringen er i endring, og ny kompetanse er nødvendig. Vi har et langsiktig perspektiv; vi vet at det vil være behov for dyktige medarbeidere i mange år framover.

- Vi må huske at vi jobber i Norges viktigste teknologilaboratorium, understreker Færøvik.

- Derfor er vi også avhengige av å tiltrekke oss ny arbeidskraft som kan hjelpe oss til å drive enda bedre, mer effektivt og med lavere utslipp - og som kan bidra til videre digitalisering av næringen og sørge for at vi opprettholder konkurransekraften.

Formidle fakta

En viktig del av jobben med å bygge næringens omdømme, handler om å formidle fakta og fortelle de gode historiene, understreker Færøvik.

- Vi prøver å fortelle hva vår næring betyr for det norske samfunnet og for norsk økonomi – fokusere på at vi forvalter Norges kanskje viktigste ressurs og at vi gjør det på en forsvarlig måte. Personlig mener jeg det er viktig å formidle at det

er all mulig grunn til at Norge skal være med å konkurrere om å levere den oljen og gassen verden trenger også i framtiden.

Forklare sammenhengen

- Her i landet har vi drevet med oljevirkosomhet i 50 år; likevel vet folk flest ganske lite om hva vi faktisk gjør.

- Det kan godt være dette handler mest om oss selv, at vi ikke har vært flinke nok til å fortelle. Kanskje skyldes dette at vi tidligere ikke er blitt utfordret på samme måte som nå, at vi alltid har fått den arbeidskraften vi trengte og hatt den nødvendige aksepten hos de politiske aktørene? spør Færøvik og fortsetter:

- Vi har ikke behøvd å forklare sammenhengen mellom næringen og velferdsnivået i Norge verken til mine foreldres generasjon eller min egen. Både de og vi har opplevd at velferdsnivået har økt formidabelt bare i vår levetid - i takt med at Norge har blitt en betydelig olje- og gassnasjon.

- Det er vanskelig for den generasjonen som mine barn tilhører, å forestille seg en verden uten den velferden oljen har gitt oss.

Taus majoritet

Færøvik mener næringens omdømme er bedre enn mange tror.

- Omdømmet vårt er nok sterkere enn man kan få inntrykk av. Vi har høy aksept i befolkningen, men majoriteten er taus. Det er motstanderne av næringen som dominerer mediebildet, og det er lett for mange å la seg farge av store, fete, negative overskrifter.

- Mange av dem som kommer til orde i

debatten om vår næring, bør gjerne langt unna der virksomheten foregår. Å se sammenhengen i at verdiene må skapes før de kan deles, er nok lettere når man fysisk kan se noe av det som skjer. Dette er for øvrig en generell næringslivs-utfordring.

- Motstanderne av oljenæringen har ikke presentert et realistisk bilde av hvilke konsekvenser det vil få om vi struper en virksomhet som er så avgjørende for norsk økonomi.

- Motkreftene skaper et inntrykk av at vi ikke kommer til å trenge olje og gass, og at videre produksjon ikke er forenlig med de utslippsmålene verden har satt seg. Dermed dannes det en oppfatning av at dette er en næring med begrenset framtid. Det blir også hevdet at man enkelt kan erstatte arbeidsplassene og inntektene fra oljen. Noen politikere og partier gir uttrykk for at det bare er å svinge kapitalen til noe annet.

- Men det er jo ikke slik, fastslår Færøvik.

- Dersom oljeselskapene ikke finner det attraktivt å investere på norsk sokkel, forsvinner kapitalen til andre land.

Tre ting

Styrelederen peker på tre grunnleggende forutsetninger for fortsatt petroleumsvirksomhet i Norge:

- For det første må vi fortsatt ha politisk aksept og fornuftige rammebetingelser. For det andre må næringen fortsette å være meget lønnsom for AS Norge. Og sist, men ikke minst; vi må opprettholde et høyt nivå for helse, miljø og sikkerhet. Disse tre faktorene er uløselig knyttet sammen.

- Petroleumsvirksomhet er forbundet med

risiko. Ulykker har skjedd tidligere, og kan skje igjen. Sikkerhet er et tema som naturlig hører med – også når næringen bygger omdømme, påpeker Færøvik.

- Det er kjempeviktig å snakke om sikkerhet og risiko. Det er slik vi får den årvåkenheten vi er ute etter. Samtidig må vi være rasjonelle i måten vi snakker om dette på, og ikke overdrive, mener hun.

- Som bransje er vi opptatt av at ingen skal skade seg på jobb - først og fremst av hensyn til den enkelte ansatte. At virksomheten generelt foregår på en trygg og forsvarlig måte, er også helt avgjørende for vår *licence to operate*.

Ord og handling

- Gjennomgående god sikkerhetskultur henger ofte sammen med god gjennomførings- evne. Men så er det også slik at sikkerhetstiltakene vi setter i gang, ikke må gå på bekostning av effektiv drift. Vi må se kost nytte-perspektivet, både når det gjelder utvikling av regelverk og de konkrete tiltakene vi setter i gang, mener Færøvik, og viser til forenkling og standardisering som gode tiltak for å styrke sikkerheten.

- Når alt kommer til alt: Næringens omdømme bygges ikke med ord, men med konkrete handlinger.

- Det aller viktigste er å levere gode resultater - økonomisk og innenfor sikkerhet. Det er det vi gjør hver eneste dag, som virkelig betyr noe, fastslår hun.

- Hvis vi trår feil, kan omdømmet raskt rives ned.

AV Øyvind Midttun
FOTO Leif Martin Green/IE

LEDER MOT LYSERE TIDER

Etter magre år med nedskjæringer og kostnadskutt, ser nyvalgt forbundsleder Frode Alfheim i IndustriEnergi (IE) endelig lys i tunnelen. Men han mener at oljenedturen har påvirket næringens omdømme.

- Sikkerhet og arbeidsmiljø er faktorer som har stor betydning for omdømmet til næringen, mener forbundsleder Frode Alfheim i IndustriEnergi.

Vi har bak oss en periode med aktivitets- svikt og tidvis stor oppmerksomhet om på klimadebatten. Dette har påvirket folks oppfatning av næringen, sier Frode Alfheim, som i april i år ble valgt til ny leder i IE, den største fagforeningen innenfor petroleumssektoren.

- Bransjen har vært under press. Mange har mistet jobben og måttet forlate næringen. Bare i Rogaland har IE mistet 10 000 medlemmer de siste årene. Klart dette gjør noe med omdømmet; denne næringen er viktig for veldig mange, understreker Alfheim.

- Nedturen er ikke helt over, men vi ser lys i tunnelen. Aktivitetsnivået ser ut til å være på vei opp igjen. Enkelte bedrifter tar nå inn folk, mens det andre steder fortsatt er nedbemanning. Én av våre viktigste oppgaver som fagforbund er å sørge for at vi har gode rammebetingelser, slik at folk har en jobb å gå til. En levedyktig industri er det aller viktigste; uten dét kan vi diskutere lønnsnivå og arbeidsmiljø til vi blir blå.

Ambisjonen til den nye forbundslederen er klar:

- IE skal vokse og være en markant organisasjon på arbeidstakersida – både overfor arbeidsgiver og politiske myndigheter.

Sikkerhet gir aksept

- Sikkerhet og arbeidsmiljø er faktorer som har stor betydning for omdømmet til næringen, mener Alfheim.

- Storulykker med tap av mange menneskeliv har vi hatt flere av i norsk petroleumsvirksomhet, og vi ser at de berører mange og over lang tid. Ulykker og hendelser får mye fokus.

- Det aller viktigste er hensynet til menneskene, men dette handler også om at vi skal ha aksept for å drive petroleumsvirksomhet. Hvis vi framstår som en industri det ikke er trygt å jobbe i, vil vi svekke eller miste den aksepten, poengterer han.

- I de siste årene har vi kjempet med alt vi har hatt for å holde hodet over vannet. Det har vært harde tider både for landbasert industri og offshore.

- I den perioden vi har vært gjennom, har oljeselskapene klart å få ned kostnadene. Nå blir det viktig å ta vare på den jobben som er gjort, holde kontroll på kostnadene og ikke la det flyte ut igjen, slik at vi får realisert gode, lønnsomme prosjekter, sier Alfheim, som blant annet har store forventninger til den kommende Johan Castberg-utbyggingen i Barentshavet og ringvirkningene denne vil gi.

Politikk og industri

Før Alfheim ble valgt til forbundsleder, satt han sju år som nestleder i forbundet. Da han overtok, hadde Leif Sande vært forbundsleder i Nopef/IE i 17 år.

Alfheim har gått gradene i LO-systemet siden tidlig på 1990-tallet. Men han har også vært tungt inne i rikspolitikken som politisk rådgiver for Arbeiderpartiet; i forsvarsdepartementet (1996), nærings- og handelsdepartementet (1996-97) og arbeids- og administrasjonsdepartementet (2001).

Han er ikke i tvil om at hans politiske erfaring kommer godt til nytte i jobben som forbundsleder:

- Helt klart; det er stor fordel å ha kjennskap til politikken. Mye av vår jobb handler om få politikerne til å se koblingene mellom industri og verdiskaping, og forstå våre behov som fagforening. Vi skal være partner og vaktbikkje, pådriver og ombudsmann – også overfor politikerne.

- Vi er avhengige av gode og forutsigbare rammevilkår for industrien vår, understreker Alfheim, og sier at forbundet har en tydelig forventning om snarlig konsekvensutredning for å vurdere åpning av områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja for petroleumsvirksomhet.

- Fire perioder er er gått uten konsekvensutredning. Det er viktig at de store partiene finner kompromisser. Nå må vi komme videre, mener Alfheim.

To parter

Alfheim har flere punkt på arbeidslisten framover. Forbundet kjemper blant annet for at arbeidsmiljøloven skal utvides til også å omfatte ansatte på såkalte flerbruksfartøy. Denne saken er for tiden til behandling i Arbeids- og sosialdepartementet. En annen sak som opptar Alfheim, er å sørge for at topartssamarbeidet, altså samarbeidet mellom ansatte og ledelsen i selskapene, må styrkes.

- Med tanke på dette er jeg bekymret. Når jeg møter ledere i industrien, er topartssamarbeidet noe jeg ber dem ta tak i. Det er viktig at selskapene følger regelverkets krav om involvering av arbeidstakerne, fastslår Alfheim.

Tillit til Ptil

Han mener imidlertid at trepartssamarbeidet i petroleumsnæringen fungerer godt.

- En sterk tilsynsmyndighet er avgjørende her, men alle de tre partene deler på ansvaret for at samarbeidet skal fungere.

IE har flere ganger de siste årene reist kritikk mot Ptil og måten tilsynet har håndtert ulike saker på.

- Vi har fremdeles områder der vi er uenige med Ptil, og hvor jeg gjerne skulle sett mer pådriv fra tilsynet, sier Alfheim.

- Vi har vært misfornøyde med noen saker og gitt beskjed om dette, men jeg mener at tilsynet det siste halvannet året har tatt tak i mange av disse sakene.

- Jeg har i dag ikke behov for å si at tilsynet ikke gjør jobben sin. Jeg har tillit til at Ptil gjør det som skal gjøres.

- Det aller viktigste er hensynet til menneskene, men dette handler også om at vi skal ha aksept for å drive petroleumsvirksomhet. Hvis vi framstår som en industri det ikke er trygt å jobbe i, vil vi svekke eller miste den aksepten, sier Frode Alfheim. (Foto: IndustriEnergi)

AV Astri Sivertsen
FOTO Sverre Christian Jarild

- En ulykke er det verste som kan skje. Omdømmekonsekvensene er like alvorlige som de økonomiske konsekvensene, mener oljeveteran og miljøforkjemper Øystein Dahle.

PLANETEN ER SOM ET ROMSKIP

- Sikkerhetstenkningen i oljeindustrien ligger milevis foran resten av samfunnet, slår Øystein Dahle fast.
- Derfor er det ubegripelig at ikke bransjen tar inn over seg risikoen ved å bidra til å ødelegge planeten.

Dystein Dahle er i de siste 20 årene mest kjent som en forkjemper for natur- og miljøvern. Men før det jobbet han i 32 år i oljeselskapet Esso, der han fikk førstehåndskunnskap om konsekvensene av en ulykke. Det skjedde i 1989, da tankskipet *Exxon Valdez* gikk på grunn utenfor kysten av Alaska og slapp ut store mengder olje.

- Det var en forferdelig tragedie, sier han.

- Alle detaljer i undersøkelsen etter ulykken var forsidestoff i alle amerikanske aviser, og du kunne jo ikke snakke det bort. Han trekker paralleller til senere ulykker, som Macondo-utblåsningen i Mexicogolfen, der de ansvarlige selskapene nærmest fikk sitt eksistensgrunnlag ødelagt.

Omdømmeproblem

- Når det gjelder forholdet til omgivelsene, til omdømmet, er det klart at en ulykke er det verste som kan skje. Omdømmekonsekvensene er like alvorlige som de økonomiske konsekvensene, sier han.

Å sikre seg mot uhell, er ifølge Dahle mye viktigere for et selskap i oljeindustrien enn i andre industrier. Det er fordi følgene av et uhell er så mye verre når det har med olje å gjøre.

Han forteller om de to årene han var driftsjef for Exxons oljeraffineri på den karibiske øya Aruba. Hver eneste dag ble to millioner fat olje lastet av og på skip ved raffineriets kaianlegg; 400 000 flere fat enn den samlede gjennomsnittlige dagsproduksjonen på norsk sokkel i fjor.

Sikkerhetskultur

- Når du la hodet på puta om kvelden, og det var ventet et storskip inn dagen etter - og det var meldt dårlig vær. Da sov du ikke godt.

Heldigvis gikk det bra i hans tid. Dahle opplevde ikke noen store uhell, verken på Aruba eller ved raffineriet på Slagentangen utenfor Tønsberg, som han ledet i noen år.

- Det var takket være sikkerhetskulturen i selskapet, sier han.

- Å ha et omdømme som et selskap som tar sikkerhet alvorlig, er veldig viktig. Og det er verdt veldig mye.

Langt foran

- Men den aller største verdien i sikkerhetsarbeidet, ligger i at man reduserer risikoen for at det skal skje noe galt. Oljeindustrien ligger milevis foran resten av samfunnet når det gjelder sikkerhetstenkning og sikkerhetsnivå, slår Dahle fast.

- At industrien er dyktig på dette feltet, skulle ellers bare mangle - når man er så heldig å få lov til å lete etter olje. Det er slett ingen selvfølge når man vet hvilken risiko som er forbundet med aktiviteten.

Nettopp risiko er en debatt vårt moderne samfunn burde ta opp i sin fulle bredde, mener Dahle, ivrig etter å vri samtalen over på temaet som opptar ham mye mer enn oljeindustriens omdømme.

- Hvordan går det an å leve i denne verden, som er i ferd med å ødelegges, og ikke ta inn over seg risikoen ved ikke å gjøre noe? spør han.

Symptom

Dahle er overrasket over at miljødiskusjonen har blitt så klimafokusert. Temperaturøkningen er ifølge ham det mest synlige og lettest målbare symptomet, men den er bare en del av et vidt spekter med problemstillinger.

- Vi er på fundamentalt feil spor, og nå begynner konsekvensene av det vi gjør, å bli veldig synlige. Hver dag vi ikke diskuterer dette, taper vi verdifull tid, sier han.

Problemet, mener han, er at økonomisk vekst er det politiske hovedmålet - og at vår del av verden bruker opp alle ressursene.

- CO₂-utslipp får vi i hovedsak når olje og gass brenner. Men olje og gass er jo uhyre viktige byggeklosser i de fleste moderne produkter. Hvis alle oljebaserte produkter plutselig skulle bli borte, da hadde vi sittet ganske nakne igjen, påpeker han.

- I stedet for å brenne opp oljen og gassen, burde vi heller bruke den som råstoff i den petrokjemiske industrien. Da varer den også mye lenger.

Omstilling

Dahle synes synd på oljeindustrien.

- Den er full av svært dyktige mennesker som ikke ser ut til å skjønne hvor alvorlig problemet er. Verden tåler ikke mer brenning av olje, gass og kull, og oljeindustrien burde derfor bruke sin kompetanse til å gjøre energiindustrien fornybar, mener han.

- Vi må omstille hele vårt mentale apparat. Det er mer enn nok utfordringer for unge

mennesker som ønsker å satse i energiindustrien, sier Dahle.

- Men, legger han til: - Det er ikke industrien som skal sette målene for samfunnsutviklingen. Det må jo være de folkevalgte som gjør det.

- I framtiden må vi bli vesentlig mer sparsommelige, mener han.

- Planeten vår er som et romskip, og vi må klare oss med de ressursene vi har om bord.

- Det er ikke nok å redusere farten hvis retningen er feil, sier Øystein Dahle, oljemannen som ble naturverner. (Foto: Shutterstock)

AV Øyvind Midttun
FOTO Marten Gjerstad

KAMPEN OM OMDØMMET

Mens norsk laks eksporteres til land over hele kloden, arbeider oppdrettsnæringen hardt for å styrke omdømmet her hjemme.

Oppdrett av fisk er én av Norges største og viktigste eksportnæringer. Med lang kyst og passelig havtemperatur året rundt, ligger forholdene ekstra godt til rette for lakseoppdrett i Norge.

Den norske oppdrettsnæringen har i løpet av fire tiår vokst fra ingenting til i dag å ha en viktig posisjon i norsk økonomi. Siden 1980 har næringen i Norge økt produksjonen fra 4000 tonn til over 1,2 millioner tonn i 2016. Hver eneste dag produseres det 14 millioner måltider laks, som havner på middagsbord i over 100 land.

Globalt versus lokalt

Men næringen møter også motstand – og om-dømmeutfordringer. Kritikerne av bransjen peker på problemer knyttet til fiskehelse, lakselus, miljøkonsekvenser, rømming og genetisk påvirkning på villfisk.

- Næringen er blitt beskyldt for å være hensynsløs, at vi forurenses fjordene og ikke bryr oss om miljøet. Slik er det selvfølgelig ikke, for fisken må ha et godt miljø rundt seg for å vokse, sier Are Kvistad, kommunikasjonsdirektør i Sjømat Norge.

SPRELENDE GULL

- Det er levende vesener vi steller med. Det hadde sikkert vært enklere å produsere spiker, men gud så kjedelig.

137 600 smålaks hopper og spretter når driftsleder Roy Evan Strømskag (bildet) på oppdrettsanlegget Rennaren kaster en ekstra porsjon pellets ut i merden.

En septemberdag med flatt hav og idyll er ikke representativ for arbeidsforholdene her på nordsiden av Rennesøy i Rogaland. Oftest handler arbeidsdagene om å rulle med bølgene og stå imot vinden.

- Det kan være beinhardt her. Nordvesten står rett inn. Når det står på som verst, må vi bare holde oss på land, sier Strømskag.

- Men det er en bra plass for oppdrett. Det er god dybde og bra vanngjennomstrømming. Da trives laksen.

- Anlegget ligger midt i en hovedstrøm. Mye friskt vann gir gode miljøforhold, sier han.

Laks er Norges sterkeste merkevare, men likevel vet folk flest lite om hvordan produksjonen faktisk foregår.

Sjømat Norge er en del av NHO (Næringslivets Hovedorganisasjon), og bransjeforening for 500 bedrifter innen fiskeindustri, havbruk, fôrproduksjon, biomarin industri, teknologi og service.

Kvistad mener mye av kritikken er uberettiget, men konstaterer at påstander, medieoppslag, diskusjon og debatt påvirker næringens omdømme.

- Vi kan ikke skylde på media, de gjenspeiler bare det folk tror, sier han.

- Å ta vare på og videreutvikle omdømmet, er

viktig for alle næringer. For oppdrettsnæringen handler det om å sikre aksept for å drive og videreutvikle næringen. Hvordan folk oppfatter oss, er bestemmende for evnen vi har til å utvikle næringen og selge våre produkter.

Følelser og fakta

Bransjeorganisasjonen jobber mye med å fortelle oppdrettsselskapene om viktigheten av åpenhet og informasjon, særlig ute i lokalsamfunnene, der virksomheten foregår.

- Manglende dialog med omgivelsene og kunnskapsmangel er faktorer som kan bidra til å svekke næringens omdømme, sier Kvistad.

- Så må vi forsøke å forstå hvorfor folk er bekymret. Ofte har vi en tendens til å møte følelser med fakta, og det gir ikke alltid så godt resultat. Når en avisartikkel om oppdrettsnæringen har overskriften *Nå legger de fjordene øde*, er vinklingen basert på følelser. Vi kan svare med fakta som viser at utslipp ikke er et miljøproblem, påpeker Kvistad.

- Men spørsmålet er *hvorfor* folk er bekymret; hvorfor oppleves vi som en trussel?

Myter og realitet

- Gamle myter lever videre. Vi sliter fortsatt med myten om at det brukes mye antibiotika i oppdrettsnæringen. Faktum er at næringen i dag er nesten fri for antibiotika. Likevel henger det som var et problem på 1980-tallet, fortsatt igjen.

- Vi må nok innse at vår næring ikke har vært flinke nok til å kommunisere hva vi gjør og hvordan vi gjør det. Næringen må bli mer tilgjengelig. I dag er det slik at du lett kan dra på besøk på en bondegård og se hvordan gårdsdrift foregår, men du kan ikke gjøre det samme på et oppdrettsanlegg.

Det finnes 11-12 visningsanlegg langs kysten. Disse kan folk kan reise ut å se på, men hoved-

regelen er at anleggene har ferdselsforbud.

- Derfor kan det være at vi oppleves som utilgjengelige og lukket. Det er synd, for dette er næring som ikke har noe å skjule, sier Kvistad.

Produkt versus produksjon

- Vi har kjørt omdømmemålinger hvert år siden 2009, og resultatene viser at omdømmet – både til næringen og produktene våre – er ganske stabilt. Omdømmet til oppdrettslaks som produkt er veldig sterkt. Omdømmet til oppdrettsnæringen er godt, men kunne vært bedre, sier kommunikasjonsdirektøren i Sjømat Norge.

- Omdømmet er særlig viktig for næringer som er basert på naturressurser. Både oljevirk-somheten og sjømatnæringen driver sin virksomhet i allmenningen; havet og kysten eier vi sammen. Det gjør at folk kanskje er ekstra oppmerksomme på hvordan virksomheten drives, mener han, og peker på flere paralleller mellom de to næringene:

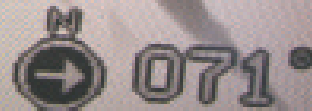
- I Norge er oljenæringen og oppdrettsnæringen omtrent like gamle. Begge startet på 1960-1970-tallet, og har ekspandert kraftig siden. Begge er også litt ute av syne for folk, litt utilgjengelige. Det gjør det ekstra krevende å få ut kunnskap om hvordan vi opererer. Et tredje likhetstrekk er at begge næringene er ganske lønnsomme. Det gjør at folk kan bli ekstra kritiske.

Produksjon versus produkt

- Havbruksnæringens omdømme har betydning, og påvirker vår rolle i Norge og internasjonalt. Laks er Norges sterkeste merkevare, men likevel vet altså folk flest lite om hvordan produksjonen foregår. Vi har hatt ambisjon om å øke næringens synlighet og jobbet for å få fram kunnskap, sier Bjørn-Erik Stabell, bransjeansvarlig for laks og ørret i Norges sjømatråd (tidligere Eksportutvalget for fisk). Dette er et statseid aksjeselskap

Fra skjermer i kontrollrommet på fôrflåten kan driftsleder Roy Evan Strømskag overvåke laksen og styre fôret manuelt eller automatisk.

DET VIKTIGSTE AV ALT

Da smolten ble levert med brønnbåt til Rennaren i starten av august, veide den 80 gram. Fire uker senere er smålaksen i ferd med å runde 140 gram. Om ett til halvannet år har den nådd slaktevekten på mellom 5 og 5,5 kilo.

- Alt handler om fiskevelferd, det er det viktigste av alt. Når laksen har det bra, spiser den godt, legger på seg raskt og vi får god avkastning, sier driftsleder Roy Evan Strømskag.

Det ligger åtte store merder på Rennaren, hver av dem 160 meter i omkrets og med 20 meter dype notposer. Når anlegget er fullt, rommer det opptil 1,2 millioner laks.

Nordmenn er et fiskespisende folkeslag, men det aller meste av laksen herfra går til eksport og havner på middagsbord i land som Belgia, Nederland, Luxembourg og Frankrike. Fra store

skjermer i kontrollrommet på fôrflåten kan laksen overvåkes og fôret styres manuelt eller automatisk. Jevnlig prøvetaking, veiing og måling sikrer kontroll på helsetilstanden til fisken.

Mellom slaktning og ny forsyning av smolt ligger merdene brakk i to måneder for å hindre spredning av smitte og parasitter og for å sikre gode miljøforhold på sjøbunnen under anlegget. Imens etterses utstyret og nye nøter settes inn.

- Det vi minst ønsker, er rømming. Det er miljøkriminalitet av verste sort. En slik hendelse vil påvirke hele næringen og sende omdømmet til bunns.

- Vi setter jo fotavtrykk, det gjør all industri. Men vi setter ikke varige fotavtrykk. Jeg blir oppgitt av påstandene som kommer i media, og måten vi blir framstilt på. Vi kjenner oss ikke igjen, sier Strømskag.

som arbeider for å øke verdiene av norsk sjømat, blant annet ved omdømmebygging i utvalgte markeder over hele verden.

Sjømatrådet har tradisjonelt rettet ressursene mot promotering og omdømmebygging av produktet laks, ikke produksjonen av laks. Med kampanjen *Laks er viktig*, er vektingen endret. Nå er det oppdrettsnæringen som skal i fokus.

- Et godt omdømme er viktig for posisjonen, både for laksen som produkt og for havbruk som næring, understreker Stabell.

- Vi må bli mer synlige og ta større plass i diskusjoner om havbruk. Vi må arbeide for å knekke myter og vise ringvirkningene fra vår næring i form av verdiskaping og sysselsetting. På det området lar vi oss inspirere av oljebransjen; det er ingen tvil om at det er gjort godt omdømmearbeid der, mener han.

Stor på fôr

Parallelt med oppdrettsnæringens eventyrlige vekst, har fôrselskapet Skretting vokst til å bli verdensledende i sin bransje. Selskapet produserer fôr til oppdrettsfisk og har i dag fabrikker i 16 land. Fra hovedkontoret i Stavanger konstaterer Erlend Sødal, selskapets administrerende direktør, at veksten i hjemmemarkedet har stoppet opp. Det gis ikke lenger nye konsesjoner.

- Det har ikke vært vekst i oppdrettsnæringen siden 2012. Det er klart det går an å se dette i lys av omdømme, mener Sødal.

- I opinionen er det ikke legitimt med videre vekst for øyeblikket. Mange opponenter ønsker ikke at næringen skal vokse. Så kan man si at dette ikke har noe med omdømme å gjøre, at det handler om vitenskap, at miljøbelastningen faktisk er for stor. Men dét strides man om.

- All matproduksjon har en viss miljøpåvirkning, også laksenæringen. Hvis kriteriet skal være at vi skal ha null miljømessig fotavtrykk, så er vi ikke der i dag - selv om vi jobber stein-

hardt for å komme dit, sier Sødal.

- Norsk havbruksnæring er bærekraftig, og verdens befolkning trenger mer mat. Til tross for det, møter vi stor skepsis. Opponentene våre er ikke store og mektige, men de jobber systematisk og klarer å engasjere.

Synlighet

Fôrprodusenten Skretting tar selv initiativ til diskusjoner om næringens omdømme, blant annet gjennom den store AquaVision-konferansen som arrangeres annethvert år i Stavanger. Her samles toppledere innen akvakulturnæringen til diskusjoner om næringens framtid.

- Som fôrprodusent er vi avhengig av at næringen har best mulig omdømme, både direkte og indirekte. Vi kunne ha overlatt mer av ansvaret til oppdrettsnæringen selv, men vi har valgt å være tydelige. Vi er en stor og tung aktør, og har et ansvar, understreker direktøren.

Lærdom fra laks

- Det handler også om å løfte debatten opp på et globalt nivå. Mens oppdretterne selv er utfordret på lokal bærekraft, spiller vi som fôrprodusent også en internasjonal rolle. Råvarene vi bruker i laksefôret, kommer fra hele verden. Samtidig har andre land mye å lære av oss, både når det gjelder oppdrett og produksjon av fôr, sier Sødal.

- Laks er et luksusprodukt, og det er kanskje ikke det produktet som skal redde verden fra matmangel. Men kunnskapsbyggingen fra laksenæringen vil komme til gode for verdens havbruksindustri på lang sikt.

- Mye av det vi lært fra laks, tas nå i bruk ved oppdrett av for eksempel reker og rimeligere fiskeslag som tilapia. Internasjonalt ser vi nå at bruken av antibiotika i oppdrett av reker har gått kraftig ned, blant annet fordi fôret gjør at de er mer motstandsdyktige.

Vekst og innovasjon

- Sjømatrådet har drevet systematisk omdømmebygging av laks i hele verden. Omdømmet til laksen er solid, og det er resultatet av lang-siktig jobbing, sier Sødal.

- Sjømatrådets mandat har ikke vært å bygge omdømme til næringen. Nå ser vi altså at de har endret strategi – fordi man har sett at det ikke er produktet, men næringen som står overfor de største utfordringene.

- Norge er gravitasjonssenteret for innovasjon i havbruksnæringen. Men uten videre vekst vil man over tid ha mindre penger til innovasjon. Å være mot vekst, er derfor å være mot innovasjon, hevder Sødal.

- Å si at nå blir det ikke mer vekst før man har løst problemene, blir for enkelt. Jobben er å gjøre fotavtrykket minst mulig, mener han.

- Når næringen er blitt så stor som den er, er det helt naturlig at noen miljøer er imot. Slik er det også med petroleumsnæringen. Dette er en del av samfunnsdynamikken, og den utfordringen må vi bare håndtere.

UTFORDRINGENE De for tiden største miljøutfordringene til oppdrettsnæringen er lakselus og genetisk påvirkning av ville laksebestander fra rømt oppdrettsfisk. Andre viktige miljøpåvirkninger er utslipp av næringssalter og organisk materiale, sykdommer og bærekraftig fôrproduksjon.

VERDENSLEDENDE Norge er i dag størst i verden på oppdrett av atlantisk laks, og oppdrettsnæringens posisjon kan bli ytterligere styrket i norsk økonomi etter hvert som oljevirk-somheten minker.

100 SELSKAPER Det finnes i dag omkring 100 selskaper i norsk lakse- og ørreoppdrettsnæring. Selskapene eies av cirka 80 aktører. Eierstrukturen i norsk oppdrettsnæring består av en miks mellom store børsnoterte selskaper og små familieeide selskaper.

STOLTHET OG REGULERING

På Rennaren I Rogaland har Grieg Seafood drevet oppdrett i ti år. Den faste bemanningen består av én driftsleder og tre røktere. I tillegg til to lærlinger.

- Vi som jobber her, er stolte av næringen vår. Vi vet hva vi gjør. Vi produserer mat av ypperste kvalitet. De fleste oppdretterne er folk som er interessert i og trives i naturen. De vil ta vare på naturen, og har ingen interesse av å ødelegge den, sier driftsleder Roy Evan Strømskag.

- Jeg har vært i denne bransjen hele livet. Det har blitt mer og mer detaljert regulering. Det var nok litt cowboyindustri før, men nå er det noe helt annet. Det nytter ikke å være cowboy i dag.

- Alt handler om fiskevelferd, det er det viktigste av alt, sier Roy Evan Strømskag, driftsleder for Grieg Seafoods oppdrettsanlegg ved Rennesøy i Rogaland.

International Regulators ´ Forum (IRF) er ein arena for samarbeid mellom myndigheiter som regulerer sikkerheten i offshore olje- og gassindustri i ulike land og provinsar verda over. Norge har vore medlem sidan forumet blei etablert i 1994. I tillegg til oss er følgjande land nå med i IRF: Australia, Brasil, Canada, Danmark, Mexico, Nederland, New Zealand, Storbritannia og USA.

«Tilliten kan gå tapt dersom næringa leverer dårlege sikkerheits- og miljøresultat»

(Scott Tessier, C-NLOPB)

STUART SMITH, administrerande direktør for National Offshore Petroleum Safety and Environmental Management Authority (Nopsema), AUSTRALIA

Korleis vurderer du omdømet til petroleumsverksemda i Australia?

Næringa i Australia opererer innanfor eit regelverk basert på målstyring. Vår vurdering av omdømet er difor tett knyta til både gode resultat for helse, miljø og tryggleik og til den tilliten offshore-arbeidarar, myndigheiter, andre interessegrupper og samfunnet elles har til næringa. Utan tillit frå viktige pressgrupper, og omdøme som ei ansvarleg verksemd, ville nok næringa hatt ei utfordrande framtid.

Korleis påverkar sikkerheits- og arbeidsmiljøproblem omdømet til bransjen?

Samla sett leverer bransjen nokså godt. Vedlikehaldet er ivaretatt, og vi hadde ingen dødsfall eller alvorlege personskader i 2016. Tenker vi framover, ser vi at fleire globale prosjekt nærmar seg oppstart, medan andre går inn i seinfase. Samstundes får vi inn heilt nye aktørar på sokkelen.

Desse endringane fører med seg nye utfordringar og risiko. Næringa må møte desse og tydeleg vise korleis dei vil arbeide for å redusere risikoen i verksemda.

Kva er det viktigaste bransjen kan gjere for å oppretthalde eller styrke omdømet?

Ønsket om å nå investeringsmål må ikkje kome i konflikt med effektiv og funksjonell risikostyring. Prosjektresultatindikatorar bør være omfattande og definerast med tanke på langsiktig risikostyring og påliteleg drift, ikkje berre på kortsiktige mål for framdrift eller kostnader. Selskapa må sørge for at dei lærer av uønska hendingar, slik at dei kan etablere barrierar for å hindre gjentaking, dei må ta tak i hendingar som gjentek seg systematisk, og dei må tenke nytt om korleis dei jobbar for å forbetre risikostyringa.

SCOTT TESSIER, administrerande direktør og styreleiar for Canada-Newfoundland and Labrador Offshore Petroleum Board (C-NLOPB), som er éin av to sikkerheitsmyndigheiter frå CANADA som er med i IRF

Korleis vurderer du omdømet til petroleumsverksemda i Canada?

I kanadiarane sine auge har bransjen sin posisjon blitt meir polarisert dei siste åra. Opinionsundersøkingar viser varierende støtte til verksemda frå innbyggjarane, avhengig av tidspunkt og innhald i undersøkinga. Kanadiarar verdset naturressursane i landet høgt, men samstundes har det blitt blir tydelegare at Canada er økonomisk sårbar for svingingar i oljeprisen. Det er nå meir merksemd enn nokon gong på klimaendringar, tilhøvet til urfolket, miljøsituasjonen i havet, økonomisk differensiering, fornybar energi og det å fatte avgjerder som er baserte på vitenskapleg dokumentasjon.

Korleis påverkar sikkerheits- og arbeidsmiljøproblem omdømet til bransjen?

Det er krevjande å vinne hjartet og hovudet til dei som er bekymra for petroleumsindustrien. Tilliten kan gå tapt dersom næringa leverer dårlege sikkerheits- og miljøresultat. I løpet av

dei siste 35 åra har Canada-Newfoundland- og Labrador-området opplevd fleire tragediar - spesielt tapet av *Ocean Ranger** og to helikopterhavari. Sidan vi er ein relativt liten provins, er tryggleik det viktigaste aspektet for næringa sitt omdøme her. Folk er nå meir opptatt av sikkerheit og miljø enn nokon gong før, både i Canada og resten av verda.

Kva er det viktigaste bransjen kan gjera for å oppretthalde eller styrke omdømet?

Kanadiarane er godt kjent med kva risiko petroleumsverksemda inneber, og næringa sine feilmargar når det gjeld sikkerheit og miljøvern er svært små. Selskapa erkjenner at tillit frå offentlegheita etter kvart er vel så viktig som å overhalde regelverk og økonomiske og tekniske utfordringar innanfor leiting, produksjon og transport. Engasjement, openheit og ansvarleg åtferd er viktigare for denne næringa enn nokosinne. Dette blir endå meir tydelag når bransjen opplever alvorlege hendingar og ulukker.

**Ocean Ranger* var ein flyttbar borerigg som havareerte og sank på kysten av Newfoundland i 1982 – og 82 menneske omkom.

CHRIS FLINT, direktør for Energy Division i Health and Safety Executive (HSE), STORBRITANNIA

Korleis vurderer du omdømet til petroleumsverksemda i Storbritannia?
Samfunnet erkjenner at produkt frå petroleumsverksemda spelar ei viktig rolle for dagleglivet i landet, og næringa erkjenner at tilliten til sikker verksemd er avgjerande for deira omdøme. Selskapa opererer innanfor eit risikobasert og målstyrt regelverk, kor det er forventa at dei skal etterleve høgare sikkerheitskrav enn i mange andre sektorar. Næringa er difor svært opptatt av å unngå ulukker og skader, og av å redusere verksemda si påverking på miljøet.

Korleis påverkar sikkerheits- og arbeidsmiljø-problem omdømet til bransjen?
Selskapa i petroleumsverksemda har gode sikkerhetsprosedyrar som heile tida blir vurderte i lys av ny teknologi, operasjons-erfaring, deling av beste praksis og lovgeving. Likevel skjer det framleis alvorlege

hendingar, og dette er ei viktig påminning om utfordringane næringa står overfor for å stadig forbetre seg. Éi einaste alvorleg hending kan få katastrofale konsekvensar og underminere heile næringa - ved å svekke tilliten og samfunnet sin aksept for kompleks aktivitet med høg risiko.

Det er for tida stor uro knytt til produksjon av skiferolje. Denne aktiviteten må handterast rett for å forhindre skade på menneske og miljø, slik at olje- og gassindustrien sitt omdøme blir oppretthaldt.

Kva er det viktigaste bransjen kan gjere for å oppretthalde eller styrke omdømet?
Effektivt og synleg leiarskap, ein kompetent arbeidsstyrke og målretta arbeidstakarmedverknad fører til god styring av storulykkesrisiko. God risikostyring av aldrande materiell og fjerning av innretningar er òg viktig for å oppretthalde omdømet til bransjen. Å få til dette på ein god måte, bidreg til å sikre samfunnet sin tillit til denne høgrisikoindustrien.

DIALOG

DIALOG

utgis av Petroleumsstilsynet (Ptil)
www.ptil.no

REDAKSJON

Inger Anda (sjefredaktør)
Øyvind Midttun (redaktør/journalist)
Eileen Brundtland (journalist)
Morten Gjerstad (foto)
Janne N'Jai (grafisk designer)
Margrethe Hervik (distribusjon)

TRYKK: Gunnarshaug Trykkeri
PAPIR: 150/200 g MultiDesign
Original White

OPPLAG: 7 500 norske
2 500 engelske

Redaksjonen ble avsluttet
22. september 2017.

DIALOG

ISSN 1893-7284

PETROLEUMSTILSYNET

